

Samhandling i folkevalde organ

Samspelet folkevalde imellom

- Politisk organisering og delegering
- Politisk klima og kultur
- Informasjon
- Ordføraren si rolle

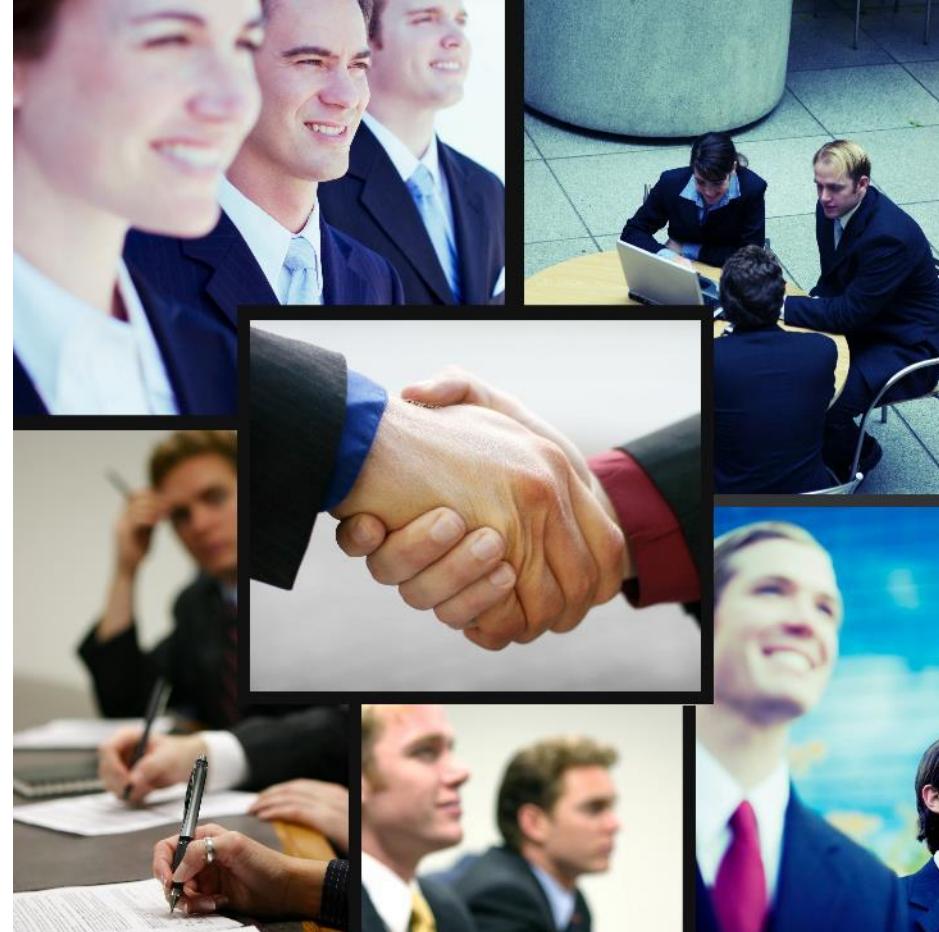
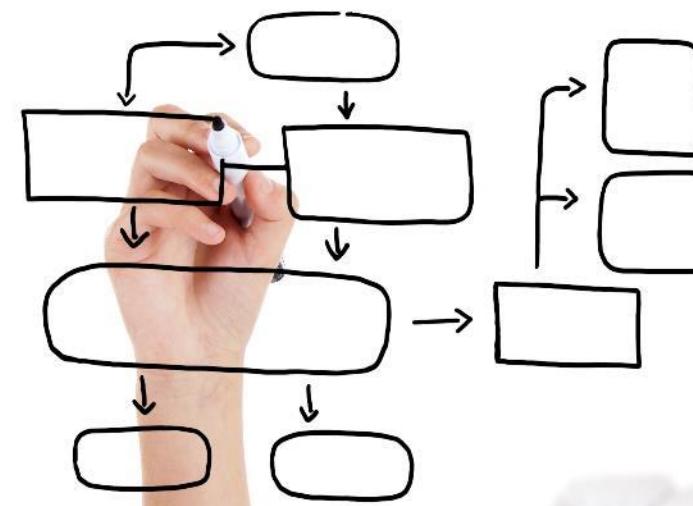

Foto: ScanStockPhoto

Kommunelova gir kommunane organisasjonsfridom

To ulike typar organ

FOLKEVALDE ORGAN

- Kommunestyre og fylkesting
- Formannskap og fylkesutval
- Kommuneråd og fylkesråd
- Utval, inkludert kommunedelutval og kontrollutval
- Arbeidsutval
- Felles, folkevald nemnd i vertskommunesamarbeid
- Styret for delar av den kommunale verksemda i parlamentarisk styrte kommunar og fylkeskommunar
- Representantskap og andre styringsorgan for eit interkommunalt politisk råd
- Representantskap for eit kommunalt oppgåvafellesskap
- Eit kommunalt folkevald organ heimla i særlov

ANDRE KOMMUNALE ORGAN

- Partssamansette utval
- Styret for ein institusjon
- Underordna styringsorgan for eit kommunalt oppgåvafellesskap
- Styret for eit kommunalt eller fylkeskommunalt føretak
- Eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetting og ungdomsråd eller anna medverknadsorgan for ungdom

Saksbehandlingsreglar folkevalde organ

Korleis kan vi gjennomføre ein god avgjerdssprosess?

- Inga fast oppskrift
- Openheit er ein føresetnad
- Sakene skal vere belyst i si fulle bredde (kommunedirektøren sitt ansvar)
- Inabilitet?
- Involvere innbyggjarane?
- Organiseringa av det politiske arbeidet?
- Klare ansvarsliner
- Kva med dei tilsette?

Foto: Mostphotos

Folkevalde organ skal behandle sine saker og treffe sine vedtak i møte

- Innkalling, sakliste og kunngjering
- Møteleiing
- Alle medlemmar kan stille spørsmål til leiaren, også om saker som ikkje står på saklista
- Møteplikt og stemmeplikt
- Sakliste
- Møtebok
- Hovudregelen er opne møter

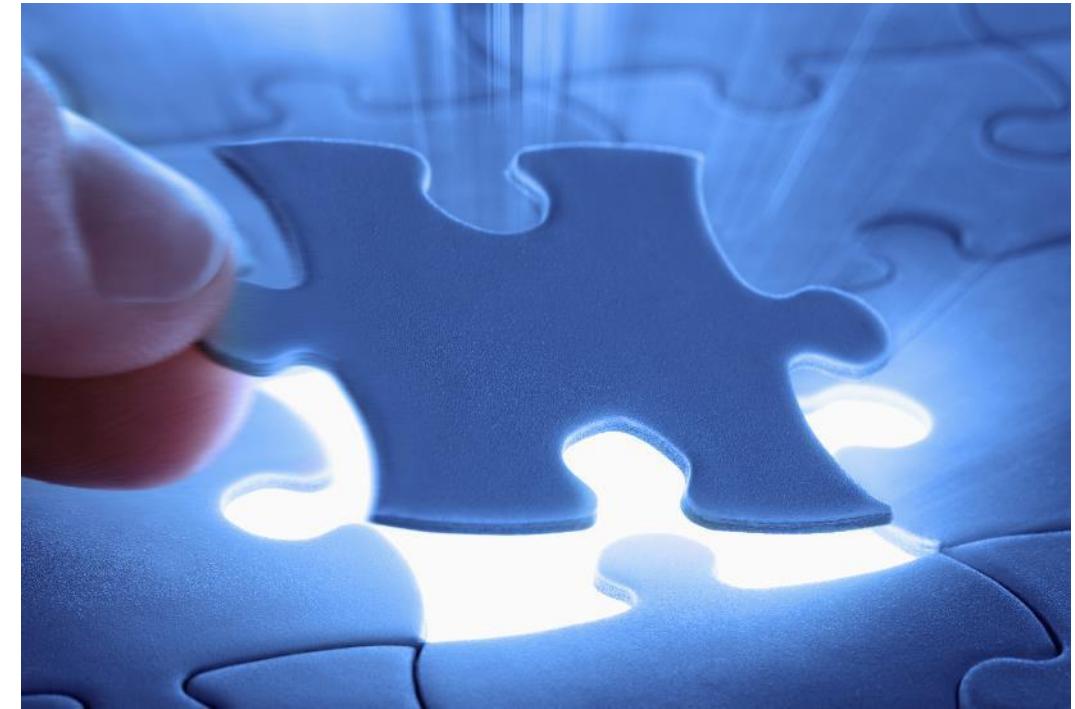

Foto: ScanStockPhoto

God politisk kultur

- Lik informasjon til alle til same tid
- Forstår du ikkje det som står/seiest, må du spørje
- Ikkje vedta noko du ikkje forstår
- Omfang av informasjon
- Klart språk

Foto: ScanStockPhoto

Habilitet

- Ikkje kritikkverdig å vere inhabil
- Kritikkverdig ikkje å reise spørsmålet sjølv
- Det er viktig at folk kan lite på at folkevalde er upartiske
- Verner den folkevalde mot usakleg press utafrå
- Ikkje noko fordelsflagg
- Oppretthalde tilliten til kommunen
- Ikkje for å sleppe unna vanskelege saker

FORVALTNINGSLOVA § 6

- Automatisk inhabil
 - Part
 - Slektskap
 - Verje/fullmektig
 - Leiар, styremedlem, bedriftsforsamling
- Skjønsmessig vurdering
 - «fordel, tap, ulempe»
 - «eigna til å svekke tilliten til upartiskheit»

KOMMUNELOVA

- § 11-10 Inabilitet for folkevalde
- § 11-11 Fritak av personlege grunnar

Korleis handtere habilitet?

- Medlemer eller tilsette plikter å vurdere eigen habilitet
- Organet tek stilling til habiliteten, den som skal vurderast kan forklare seg, men ikkje ta del i ordskiftet eller avgjerda
- Ved mogleg inhabilitet, lyt varamedlem eller stedfortredar innkallast dersom det kan skje utan vesentleg tidsspille eller kostnad
- Tilsett melder frå til leiar
- Avgjerda kan gå til lovlegheitskontroll
- Korleis handterer de den same saka i gruppa?

Kva er rett og gale?

- Etikk er læra om moral (moralfilosofi)
- Korleis **bør** ein handle
- Sentrale omgrepsspar;
 - Rett og galt
 - Tillateleg og utilateleg
 - God og därleg
- For oss i kommunal sektor:
- Korleis bør vi handle/opptre for å oppretthalde tilliten – jf. § 1 i Kommunelova «tillitsskapande»

Refleksjonsoppgåve

1. Kva er det viktigaste vi som folkevalde kan gjere for å oppretthalde tilliten til befolkninga?

1. Har vi saker med etiske dilemma til behandling?

Korleis opptre overfor kvarandre?

Kva er politisk kultur?

- Det handlar om uskrivne reglar for kva som er god eller akseptabel framferd på den lokalpolitiske arenaen
- Desse uskrivne reglane blir vidareført bevisst eller ubevisst
- Den politiske kulturen påverkar korleis vi gjer som vi gjer
- Haldningar, overtydingar, normer, praksis og rutinar
- Blir oppfatta som sjølvfølgjer

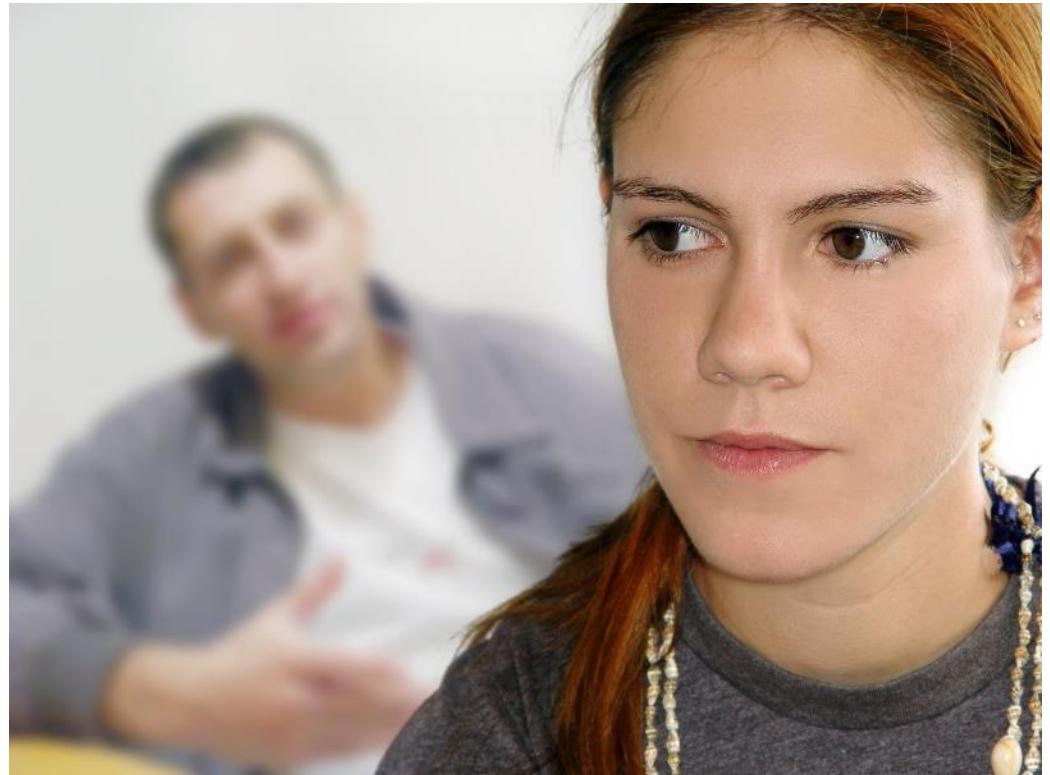

Foto: ScanStockPhoto

Ordførar for alle

- Rollemodell
- Ansvar for den politiske arenaen
- Sette dagsorden for politisk arbeid
- Kommunen sitt ansikt utantil, døropnar
- Møteleiar
- Kan få myndighet til å treffe vedtak i hastesaker og i ikkje-prinsipielle saker
- Kan få myndighet til å opprette utval
- Har framleggsrett i alle organ unntatt kontrollutvalet
- Kommunen sin/si fremste ombodsmann/kvinne
- Hovudkontakt til kommunedirektøren

Refleksjonsoppgåve

Rolleforståing

1. Korleis forstår vi rollene våre?
 2. Korleis vil vi ha det i vårt råd?
 3. Korleis kan kvar enkelt bidra til eit godt politisk klima?